

**KAMER VOOR ONPARTIJDIGHEID EN
BESCHERMING VAN MINDERJARIGEN**

**ZAAK W. WIENEN en W. VAN DIJCK t. NV
VLAAMSE RADIO- EN
TELEVISIEOMROEPORGANISATIE**

(dossier nr. 2013/096)

**BESLISSING
nr. 2013/012**

8 juli 2013

In de zaak van W. Wienen en W. Van Dijck tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie,

De Vlaamse Regulator voor de Media (kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen), samengesteld uit:

Dhr J. KAMOEN, *voorzitter*,
Dhr L. HELLIN,
Dhr R. OTTEN,
Dhr H. VAN HUMBEECK,
Dhr M. VAN NIEUWENBORGH
Dhr T. VAN POPPEL, *leden*

en Mevr M. VAN LOKEREN, *griffier*,

Na beraadslaging op 8 juli 2013,
Neemt op dezelfde datum de volgende beslissing:

FEITEN EN PROCEDURE

1. Met een aangetekende brief van 7 juni 2013, ontvangen door de Vlaamse Regulator voor de Media (hierna: de VRM) op 10 juni 2013, dienen de heren Wim WIENEN, Vlaams volksvertegenwoordiger, ... en Willem VAN DIJCK, Vlaams volksvertegenwoordiger, ..., een klacht in tegen NV Vlaamse Radio- en Televisieomroeporganisatie (hierna: VRT), met maatschappelijke zetel Auguste Reyerslaan 52 te 1043 Brussel.

De klacht heeft betrekking op de uitzending van het programma 'Terzake' van 5 juni 2013 om 20u in het omroepprogramma Canvas.

De klagers voeren aan dat de uitzending was gewijd aan het debat in het Vlaams Parlement over de door de Vlaamse regering aangekondigde hervorming van het secundair onderwijs, waarbij "[...] *vertegenwoordigers van alle politieke partijen die zich in het debat hadden gemengd aan bod [kwamen], behalve vertegenwoordigers van de partij Vlaams Belang.*"

Volgens de klagers werd hierdoor artikel 39 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie (hierna: het Mediadecreet) en de plicht tot niet-discriminatie en politieke onpartijdigheid van VRT geschonden, aangezien het Vlaams Belang "[...] *zich tijdens het parlementaire debat uitdrukkelijk over deze thematiek had uitgesproken*" en "[...] *de focus van de reportage [...] op de oppositie in het Vlaams Parlement [lag] waarbij dan de tweede grootste oppositiepartij niet aan bod kwam.*"

De heren Wienen en Van Dijck zijn van mening dat “[...] de programmamaker het niet aan bod laten komen van de vertegenwoordigers van het Vlaams Belang in de reportage – specifiek over ‘de oppositie’ – niet op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk kan aantonen”.

De klagers geven bij het indienen van de klacht als belang aan dat ze beide zetelen in het Vlaams Parlement als vertegenwoordigers van het Vlaams Belang, beiden lid zijn van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement en één van de klagers hoofdspreker was namens het Vlaams Belang in het voornoemde onderwijsdebat.

2. VRT heeft met een aangetekende brief en per e-mail van 20 juni 2013, gereageerd op de voornoemde klacht.

3. De klagers en VRT zijn rechtsgeldig en aangetekend uitgenodigd voor de hoorzitting van 8 juli 2013.

De partijen zijn op 8 juli 2013 gehoord door de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM: de klagers in eigen persoon; VRT wordt vertegenwoordigd door C.W. en L.R.

TOEPASSELIJKE REGELS

4. Artikel 39 van het Mediadecreet luidt als volgt:

“In de programma's wordt elke vorm van discriminatie geweerd. Het programma-aanbod verloopt zo dat het geen aanleiding geeft tot discriminatie tussen de verschillende ideologische of filosofische strekkingen.

De informatieprogramma's, de mededelingen en de programma's met een algemeen informatieve inslag, en alle informatieve programmaonderdelen worden in een geest van politieke en ideologische onpartijdigheid verzorgd.

Dit artikel is eveneens van toepassing op teletekst”.

Beoordeling

5.1. De heren Wienen en Van Dijck hebben in hun klacht van 7 juni 2013 aangegeven dat VRT met de uitzending van ‘Terzake’ over onderwijs op 5 juni 2013 artikel 39 van het Mediadecreet heeft geschonden, door geen vertegenwoordigers van het Vlaams Belang aan bod te laten komen, terwijl die zich tijdens het parlementaire debat over de onderwijshervorming uitdrukkelijk hadden uitgesproken en bovendien de focus van de reportage op de oppositie in het Vlaams Parlement lag.

De klagers verwijzen o.a. ter ondersteuning van hun klacht naar beslissing nr. 2007/032 van 26 juni 2007 van de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM, zoals bevestigd door de Raad van State bij arrest van 25 juni 2009¹, waarin de Kamer heeft geoordeeld dat VRT de verplichtingen van niet-discriminatie en van politieke onpartijdigheid niet was nagekomen bij het organiseren van twee televisiedebatten met 'kandidaat premiers'. Uit deze beslissing volgt, aldus de klagers, dat de selectie van vertegenwoordigers van politieke partijen op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk moet kunnen worden verantwoord in functie van het gekozen onderwerp, hetgeen bij voorliggende 'Terzake'-uitzending niet het geval is.

Op de hoorzitting verduidelijken de klagers dat de afwezigheid van vertegenwoordigers van het Vlaams Belang in deze specifieke uitzending van 'Terzake' over de onderwijshervorming niet werd gecompenseerd door de korte en niet in verhouding staande vermeldingen van de Vlaams Belang-standpunten in het 18u en 19u Journaal. Derhalve moet volgens de klagers de betreffende 'Terzake'-uitzending van 5 juni 2013 op zichzelf worden beoordeeld.

Voorts geven de klagers aan - zonder hierbij afbreuk te willen doen aan artikel 7 van het Mediadecreet, nl. dat VRT autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt - dat de voornoemde uitzending van 'Terzake' door de afwezigheid van het Vlaams Belang-standpunt evenmin voldoet aan de bepalingen van artikel 6, § 2, derde lid, van het Mediadecreet, waarin wordt gesteld dat VRT via de programma's bijdraagt tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen.

5.2. VRT voert in de eerste plaats aan dat de klagers er ten onrechte van uitgaan dat artikel 39 van het Mediadecreet vereist dat alle politieke strekkingen steeds in iedere individuele uitzending of berichtgeving over een nieuwsitem aan bod moeten komen. Het loutere feit dat het Vlaams Belang in de uitzending van 'Terzake' van 5 juni 2013 niet aan bod kwam, is niet reeds op zich een inbreuk op het discriminatieverbod en de onpartijdigheidsplicht, aldus VRT. Dit werd volgens VRT net bevestigd door de Raad van State in het arrest waar de klagers naar verwijzen.

VRT is van mening dat de afwezigheid van het Vlaams Belang in voormelde uitzending wel ruimschoots kan worden gecompenseerd door haar aanwezigheid in andere gelijkwaardige programma's die plaats vinden in het totale aanbod van informatieprogramma's. Zo is de visie van het Vlaams Belang over de door de Vlaamse regering aangekondigde onderwijshervorming, aldus VRT, aan bod gekomen in het 18u en 19u Journaal van 5 juni 2013 bij monde van de heer Van Dijck, die ook voordien in een 'Terzake'-uitzending van 24 april 2013 over het onderwerp aan het woord is gelaten.

VRT verwijst hierbij ook naar volgende 'Terzake'-uitzendingen waarin het Vlaams Belang onlangs aan bod is gekomen:

---

¹ RvS 25 juni 2009, nr. 194.650.

- 13 juni: Filip Dewinter over zijn reis naar Syrië;
- 24 april: Wim Van Dijck over onderwijs;
- 27 maart: Gerolf Annemans over de nieuwe baseline voor het Vlaams Belang;
- 1 maart: Gerolf Annemans over het ACW;
- 7 februari: Barbara Pas over het sociaaloverleg;
- 22 januari: Joris Van Hauthem over de benoeming van een nieuwe gouverneur voor Oost-Vlaanderen;
- 3 januari: over Denderleeuw.

Vervolgens stelt VRT dat de vereiste van het kunnen geven van een redelijke en objectieve verantwoording voor de selectie van gasten in een individueel programma – waarvoor de klagers verwijzen naar beslissing nr. 2007/032 van de VRM en het vermelde arrest van de Raad van State - *in casu* niet van toepassing is. De Raad van State sprak zich, aldus VRT, immers enkel uit over de aanwezigheid van vertegenwoordigers van partijen in een gastpanel en niet over hun aanwezigheid in de TV-verslaggeving over een reeds plaatsgevonden debat.

Ten slotte geeft VRT aan dat de klagers ten onrechte menen dat de focus van de reportage in 'Terzake' zou gelegen hebben op de stellingen van de oppositiepartijen in het Vlaams Parlement. Het item in het programma behandelde het akkoord rond de onderwijshervorming in het algemeen waarvan het debat tussen meerderheid en oppositie een onderdeel was (ongeveer 1/3 van de uitzending). De reportage over het akkoord rond de onderwijshervorming werd, aldus VRT, deskundig becommentarieerd door Dhr. Jonas Muylaert, waarbij verder ook de meningen van onderwijsexperten Dhr. Dirk Van Damme (onderwijsspecialist OESO) en Mevr. Raymonda Verdyck (Gemeenschapsonderwijs) veelvuldig aan bod kwamen. Als politiek commentator werd Yves De Smet in het Parlement aan het woord gelaten.

5.3.1. De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM wijst erop dat, overeenkomstig artikel 7 van het Mediadecreet, VRT autonoom haar programma-aanbod en uitzendschema vaststelt. De openbare omroeporganisatie beschikt daarbij over de journalistieke vrijheid en onafhankelijkheid om zelf journalistieke keuzes te maken met betrekking tot de programma's die ze uitzendt.

Deze autonomie en vrijheid wordt evenwel begrensd door onder meer de verplichtingen van niet-discriminatie en van politieke en ideologische onpartijdigheid die in artikel 39 van het Mediadecreet worden opgelegd. Artikel 6 van het Mediadecreet voegt hieraan toe dat VRT als openbare omroeporganisatie de opdracht heeft via de programma's bij te dragen tot een onafhankelijke, objectieve en pluralistische opinievorming in Vlaanderen.

Derhalve moet de selectie of keuze die wordt gemaakt, op een redelijke en objectieve manier journalistiek en inhoudelijk kunnen worden verantwoord. De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM dient hierbij na te gaan of er voor de gemaakte selectie of keuze een

redelijke en objectieve verantwoording wordt gegeven, zonder zich evenwel in de plaats van VRT te stellen.

De Raad van State heeft met betrekking tot de verplichting tot niet-discriminatie en onpartijdigheid in zijn voornoemd arrest van 25 juni 2013 verduidelijkt “[...] dat de naleving van die verplichting kan worden bereikt door er in het programma-aanbod voor te zorgen dat een evenwicht tussen die verschillende strekkingen of opiniestromingen in de programma’s wordt nagestreefd maar alleszins in de opbouw wordt bereikt. De naleving ervan vereist dus niet dat er steeds in elk individueel programma noodzakelijk en onder alle omstandigheden voor moet worden gezorgd dat alle (relevante) strekkingen worden vertegenwoordigd, zolang maar kan worden aangetoond dat in andere (relevante) programma’s de andere relevante strekkingen wel verhoudingsgewijze aan bod zijn kunnen komen.” (randnummer 5.6, p.16).

Volgens de Raad van State kan evenwel van dit principe, om rekening te houden met de aanwezigheid van een bepaalde partij in het gehele programma-aanbod, worden afgeweken, indien het voorliggende programma “*dermate speciaal en anders*” is in vergelijking met andere informatieve programma’s waarin de betreffende partij of strekking wel aan bod is gekomen. Indien met andere woorden de aanwezigheid in andere programma’s niet van die aard kon zijn om als compensatie te worden beschouwd voor de afwezigheid in een bewust programma, kan het onderzoek van de deugdelijkheid van het selectie- of keuzecriterium tot het specifieke programma worden beperkt.

5.3.2. In de voorliggende zaak stelt de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM vast dat de uitzending van ‘Terzake’ van 5 juni 2013 als hoofdthema onderwijs had en meer bepaald het akkoord over de hervorming van het secundair onderwijs dat in de schoot van de Vlaamse regering werd gesloten. Een onderdeel van de uitzending was gewijd aan het debat dat over het onderwerp werd gevoerd in het Vlaams Parlement. Hierbij kwam het standpunt van het Vlaams Belang niet aan bod, terwijl in de Journaals van 18u en 19u van dezelfde dag de partijvisie over het onderwerp wel aan bod is gekomen bij monde van de heer Van Dijck, hetgeen door de partijen niet wordt betwist.

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM is van oordeel dat in voorliggend geval niet voorbij kan worden gegaan aan het gegeven dat het Vlaams Belang wel aan bod is gekomen in een ander informatief programma – meer bepaald het Journaal van 18u en 19u op Eén – dat ook over de onderwijshervorming heeft bericht. De uitzending van ‘Terzake’ van 5 juni 2013 was niet dermate specifiek dat met dit gegeven geen rekening zou moeten worden gehouden.

Gelet op enerzijds de inhoud van de ‘Terzake’-uitzending, nl. het akkoord rond de onderwijshervorming in het algemeen waarvan de verslaggeving van het debat in het Vlaams Parlement een onderdeel vormde, en anderzijds het grote aantal kijkers, dat via het Journaal en het omroepprogramma Eén, wordt bereikt, is de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van oordeel dat de aanwezigheid van het

Vlaams Belang in het Journaal van 18u en 19u als een compensatie kan worden beschouwd voor de afwezigheid van de partij in de uitzending van 'Terzake' die het voorwerp van de klacht uitmaakt. Daarenboven werd het debat over de onderwijshervorming in het Vlaams Parlement eerder op de dag ook al integraal uitgezonden in 'Villa Politica' op Canvas. Volgens de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen heeft VRT middels het gehele programma-aanbod bij de berichtgeving over de onderwijshervorming gestreefd naar een zeker evenwicht en heeft de kijker zich over het onderwerp een objectieve opinie kunnen vormen.

De vraag stelt zich echter welke consistente criteria VRT in acht neemt bij het samenstellen van het gehele informatieaanbod met het oog op het nastreven van een evenwicht tussen verschillende strekkingen of opiniestromingen (zie ook beslissing nr. 2009/025 van 24 februari 2009 van de Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM).

VRT legt op de hoorzitting uit dat zij weliswaar niet systematisch nagaat hoeveel keer de verschillende strekkingen aan bod komen, wat volgens VRT zeer moeilijk is bij programma's die de actualiteit behandelen, maar dat zij er wel naar streeft om gespreid over de twaalf programma's van de VRT-nieuwsdienst zoveel mogelijk alle standpunten aan bod te laten komen.

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM benadrukt dat het aangewezen is daarover waakzaam te blijven, doch is van oordeel dat in dit geval deze minder consistente werkwijze ten deze vooralsnog de toets van artikel 39 van het Mediadecreet doorstaat.

De Kamer voor onpartijdigheid en bescherming van minderjarigen van de VRM besluit in het licht van bovenstaande elementen dat VRT bij de uitzending van de 'Terzake'-uitzending van 5 juni 2013 geen inbreuk heeft begaan op de plicht tot niet-discriminatie en politieke onpartijdigheid die in artikel 39 van het Mediadecreet wordt opgelegd.

De klacht is bijgevolg ongegrond.

OM DEZE REDENEN, DE VLAAMSE REGULATOR VOOR DE MEDIA

verklaart de klacht van de heren W. WIENEN en W. VAN DIJCK ontvankelijk doch ongegrond.

Aldus uitgesproken te Brussel, op 8 juli 2013.

M. VAN LOKEREN
griffier

J. KAMOEN
voorzitter

Tegen deze beslissing kan beroep tot nietigverklaring worden aangetekend bij de Raad van State. Dat beroep moet worden ingesteld bij aangetekende brief binnen zestig dagen na de kennisgeving, overeenkomstig de bepalingen van de gecoördineerde wetten op de Raad van State en het besluit van de regent van 23 augustus 1948 tot regeling van de rechtspleging voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.